

Situatiegebonden bijlage van richtlijn scabiës

Aanpak van scabiës binnen een studentenhuus of gezin.

Deze bijlage is geschreven als hulpmiddel voor de aanpak van scabiësuitbraken bij studentenhuizen en gezinnen.

De GGD wordt regelmatig gebeld bij één of meerdere gevallen van scabiës bij studenten of gezinnen. Dit document helpt om de juiste stappen te nemen. De GGD adviseert over de te nemen maatregelen en kan indien nodig op huisbezoek komen.

Lees dit gehele document eerst door voordat u stap voor stap te werk gaat.

Op scabiës heerst een taboe, maar het is een infectieziekte die nog vaak voorkomt. Scabiës is geen ernstig gezondheidsprobleem, het is vooral hinderlijk vanwege de ondraaglijke jeuk en de eventuele behandelconsequenties voor een groep.

Doelen van deze bijlage:

- Planmatig aanpakken uitbraak
- Behandeling juiste personen en voorkomen verdere verspreiding
- Wegwijs maken in beschikbare informatie

Deze bijlage is ingedeeld in chronologische stappen

1. Inventariseren van contacten
2. Bespreken van taakverdeling
3. Informeren van betrokkenen
4. Maatregelen om verspreiding tegen te gaan
5. Vaststellen van de te behandelen groep
6. Planning / voorbereiding van behandeling
7. Wat te doen als scabiës terugkomt

Documentatie en werkwijze

In deze bijlage zal zo min mogelijk herhaald worden wat elders goed beschreven staat. Daarom wordt regelmatig verwezen naar de documentatie in de tabel aan het einde van dit document. De genoemde documenten zijn te downloaden via de [website](#) van de LCI-RIVM. Deze verwijzingen zijn in de tekst in het blauw aangegeven.

Tot slot treft u nog een hulpdocument (informatiebrief) aan.

Stappenplan aanpak scabiës bij studentenhuis of gezin

Om de scabiës te bestrijden kan er veel op u afkomen, waarbij meerdere personen tegelijkertijd behandeld moet worden. Deze gezamenlijke behandeling is nodig om te voorkomen dat mensen elkaar opnieuw besmetten, het zogenaamde pingpong effect.

Hieronder volgt per stap wat te doen bij de belangrijkste aandachtspunten.

1. Inventariseren van contacten

Ervan uitgaande dat de persoon met jeukklachten bevestigde scabiës heeft, (de scabiës mijt is aangetoond door huisarts of dermatoloog) inventariseert u eerst uw huisgenoten. Wie hebben intensief huidcontact (gehad) met de persoon die scabiës heeft door knuffelen, als bedpartners of door verzorgende handelingen? Wie hebben er jeukklachten?

Daarbij is van belang hoe lang de persoon met scabiës besmettelijk geweest kan zijn. In overleg met de GGD wordt de besmettelijke periode bepaald.

Iemand kan vanaf 1-2 weken na besmetting de schurftmijt verder verspreiden. Dit is al voordat de jeukklachten ontstaan.

Ondanks dat in een studentenhuis niet altijd lijflijk contact is onder de studenten zien we toch nog wel eens pingpong effecten als niet iedereen zich mee laat behandelen.

Vraag hierbij advies aan de GGD.

2. Bespreken van taakverdeling

Stel vast wie de coördinatie op zich neemt

De ervaring leert dat het essentieel is om tijdens een scabiës uitbraak vast te stellen wie de coördinatie op zich neemt. Kijk of de persoon met klachten de coördinatie op zich kan nemen of dat dit een andere huisgenoot doet.

De GGD kan u helpen om door te nemen wat er allemaal moet gebeuren.

3. Informeren van betrokkenen

Tijdige en juiste informatie kan onrust voorkomen en bijdragen aan een positieve sfeer.

De uitvoering van de acties staat of valt met een goede voorbereiding en daarvoor is een goede samenwerking en onderlinge afstemming essentieel.

Informeer de betrokkenen zo snel mogelijk en houd hen regelmatig op de hoogte van verdere acties. Maak gebruik van de ISI en de folder 'behandel samen en precies' (nr. 1 en 2).

4. Maatregelen om verspreiding tegen te gaan

De voorbereiding van een grote behandelactie neemt enige tijd in beslag. Zoals eerder al beschreven: 'scabiës is geen ernstig gezondheidsprobleem, maar vooral hinderlijk vanwege de jeuk'.

De persoon met scabiës wordt zo snel mogelijk voor de eerste keer behandeld, zodat de besmettelijkheid grotendeels stopt en verspreiding zoveel mogelijk tegen gegaan wordt. Vervolgens wordt de persoon met scabiës tegelijk met de gezamenlijke behandelactie voor de tweede keer behandeld met hetzelfde middel. Zorg ervoor dat er tussen de behandelingen minimaal 7 dagen zitten. Een gezamenlijke behandelactie is nodig om ping-pong effecten te voorkomen.

Sommigen zullen overbezorgd reageren, anderen hebben weerstand tegen de behandeling.

5. Vaststellen van de te behandelen groep

Afhankelijk van wat uit de inventarisatie naar voren komt (stap 1) wordt de behandelgroep vastgesteld. Wie deel uitmaken van de behandelgroep is afhankelijk van onder andere hoeveel personen er jeukklachten hebben binnen het gezin of studentenhuis en het soort contact dat de personen met elkaar hebben.

Vraag ook hulp aan de GGD om mee te denken over de aanpak van de vast te stellen behandelgroep.

Situatiegebonden bijlage: Aanpak van scabiës binnen een studentenhuis of gezin.

Vaak schrijven huisartsen, afgaande op het verhaal, voor de zekerheid een behandeling voor, terwijl de diagnose niet zeker is. Het is daarom belangrijk om ook hen te informeren met een brief, die u aan de betrokkenen meegeeft. Zie hiervoor hulpdocument 1.

Realiseer u dat scabiës nare klachten geeft, de jeuk is uitputtend, mensen slapen er slecht van. Na de behandeling, ook wanneer deze succesvol is, kan de jeuk soms nog weken aanhouden!

6. Planning / voorbereiding van behandeling

Neem de tijd om de gezamenlijke actie voor te bereiden

De twee grote activiteiten zijn:

- 1) het voorschrijven van de zalf of tabletten
- 2) de uitvoering van de behandeling en de hygiënemaatregelen

Voorkom dat betrokkenen zich niet behandelen uit kosten oogpunt in verband met eigen risico. De crème Loxazol wordt (indien voorgeschreven op recept) vergoed vanuit de basisverzekering (gaat wel van het eigen risico af) maar de toepassing is bewerklijker dan de tabletten ivermectine. De ivermectinetabletten worden niet vergoed (2017).

Een voorbeeld van een kort stappenplan bij gebruik loxazol (creme) is hieronder beschreven:

Dag 1 - ochtend

- Zorg dat je voor 3 dagen schone kleding, handdoeken en beddengoed voorradig hebt.
- Doe de gedragen kleding en gebruikte handdoeken van vandaag in een aparte plastic zak

Dag 2 - avond

- Doe de gedragen kleding en gebruikte handdoeken van vandaag in de plastic zak

Dag 3 - behandeling (avond)

- Doe de gedragen kleding en gebruikte handdoeken van vandaag in de plastic zak
- Leg schone kleding en schone handdoek klaar voor de volgende ochtend.
- Knip de nagels van vingers en tenen kort.
- Insmeren met zalf

Dag 4 – wassen (ochtend)

Nadat u opgestaan bent:

Het bed

- Haal de lakens, dekbedovertrek en het kussensloop van het bed af met plastic wegwerp handschoenen.
- Stop de lakens, dekbedovertrek en het kussensloop in de wasmachine.

Kleding

- Doe ook alle gedragen kleding die u verzameld heeft in de plastic zak in de wasmachine. Draag hierbij plastic wegwerp handschoenen. Kies een normaal programma op minimaal 50 graden.
- Stop de spullen die u niet kunt wassen op 50 graden (zoals jas, schoenen en knuffels) in een plastic vuilniszak. Zet deze zak de komende 3 dagen apart op kamertemperatuur (niet buiten of in een kelder).

Douchen

- Ga douchen.
- Droog u af met een schone handdoek en trek schone kleren aan.
- Stop de handdoek en de kleren die u aan had tijdens het slapen, in de wasmachine.

Bed opmaken

- Maak uw bed op met schoon beddengoed.

Situatiegebonden bijlage: Aanpak van scabiës binnen een studentenhuis of gezin.

Wat te doen als scabiës terugkomt

Uit ervaring blijkt dat als niet iedereen zich mee behandelt de scabiës kan terugkomen. 12 uur na een effectieve behandeling is scabiës niet meer besmettelijk. Dit betekent niet dat iemand ook direct geen jeuk meer heeft. Er kan nog ongeveer 3-4 weken sprake zijn van 'na-jeuk'!

Maakt u zich zorgen neem dan contact op met de huisarts of de GGD.

Tabel: overzicht documentatie RIVM-site

Nr	Titel	Toelichting	Doelgroep	Link
	Folder Scabiës behandel samen en precies	Korte informatie, behandelvoorschrift en maatregelen voor de privé situatie.	Algemeen publiek	http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Algemeen_Actueel/Brochures/Infectieziekten/Folder_Informatie_over_schurft_scabies
	Publieksinformatie	Korte informatie over wat scabiës is, hoe kun je het oplopen en wat is de behandeling.	Algemeen publiek	https://ici.rivm.nl/faq/schurft-scabies
	Hulpdocumenten	Informatiebrief voor betrokkenen	'Coördinator'	Nieuw document

Informatiebrief

Aan

Er is schurft geconstateerd bij iemand in uw studentenhuis. In deze brief willen wij u informeren over de maatregelen die op dit moment genomen worden om de ziekte te bestrijden.

Wat is schurft?

Schurft (ook wel scabiës genoemd) is een ongevaarlijke huidziekte die echter wel veel last kan veroorzaken, vooral jeuk. Schurft is weinig besmettelijk. U kunt het oplopen door langdurig (15 minuten) of veelvuldig huidcontact met iemand die schurft heeft. Na besmetting kan het nog twee tot zes weken duren voordat u klachten krijgt. De ziekte is goed te behandelen. Meer informatie over scabiës en de behandeling vindt u in de bijgesloten folder van de GGD.

Wat betekent dat voor u?

Om de ziekte goed te kunnen bestrijden, is het noodzakelijk dat iedereen die besmet is, maar ook iedereen die kans heeft gelopen op besmetting, behandeld wordt. Er wordt op dit moment nagegaan wie er voor een behandeling in aanmerking komt. Het kan dus zijn dat u geen klachten heeft en toch behandeld moet worden. Als u behandeld moet worden, wordt u hierover geïnformeerd. Belangrijk is dat deze behandeling gezamenlijk en gelijktijdig gebeurt om herbesmetting tussen wel en niet behandelde personen te voorkomen.

Denkt u dat u zelf scabiës heeft?

Hebt u last van jeuk of heeft u (nieuwe) huidafwijkingen, dan is het belangrijk dat u naar uw huisarts gaat.

Wanneer u naar uw huisarts gaat met uw klachten, neem deze brief dan mee. Als u een behandeling voorgeschreven krijgt, vraag deze dan ook voor uw huisgenoten/partner indien zij nog geen behandeling gekregen hebben.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u terecht bij <...> tel. <...>.

Wij rekenen op uw medewerking.